

Bijdrage aan het

CPN Verkiezingsprogramma 1981

VROUWEN

DOCUMENTATIECENTRUM
NEDERLANDSE POLITIEKE
PARTIJEN

Uitgave: Communistische Partij van Nederland

DOCUMENTATIECENTRUM
NEDERLANDSE POLITIEKE
PARTIJEN

Maart 1981, nr. 28 Prijs f 1,—

Opgesteld op een door het
partijbestuur georganiseerd
deelberaad, 21 februari 1981.

Uitgave: Brochurehandel CPN
Hoogtekadijk 145
1018 BH Amsterdam (C)
Tel.: 020-254614-241219
Postgiro 511002
t.n.v. Alg. Penningmeester van de CPN

Voor een progressieve politiek

De CPN treedt bij de komende verkiezingen voor de Tweede Kamer op 26 mei a.s. op voor een progressieve richtingsverandering in de Nederlandse politiek.

- **voor de directe belangen van de bevolking op sociaal-economisch gebied:** handhaving van de koopkracht, uitbreiding van de werkgelegenheid en de voorzieningen, de bestrijding van de groeiende woningnood;
- **voor een actieve vredespolitiek:** de afwijzing van nieuwe atoomraketten in ons land, de verwijdering van alle atoomwapens van ons grondgebied, voor de sluiting van de kerncentrales;
- **voor democratische vernieuwing:** voor vérgaande democratische controle en zeggenschap; tegen racisme en neo-fascisme, geweld en seksisme; abortus uit het strafrecht; voor een wetgeving uitgaande van het zelfbeslissingsrecht van de vrouw.

Vrouwenbevrijding

De strijd van vrouwen voor haar bevrijding heeft een sterke invloed uitgeoefend op het denken en handelen van vele mensen. Op alle terreinen van het maatschappelijk leven heeft deze strijd haar sporen getrokken.

De macht van mannen over vrouwen, die in het persoonlijk en maatschappelijk leven verankerd zit, wordt zichtbaar gemaakt en aangevochten.

Vrouwen eisen het realiseren van het zelfbeslissingsrecht:

- over de inrichting van haar eigen leven;
- over haar lichaam en haar seksualiteit;
- over de richting waarin zij zich ontplooit, haar talenten ontwikkelt en haar werkkraft besteedt.

Recht doen aan de eisen van vrouwenbevrijding heeft enorme consequenties voor het beleid dat men voert.

Naar de mening van de CPN zijn fundamentele veranderingen van de maatschappelijke verhoudingen slechts mogelijk als de opheffing van de onderdrukking van de vrouw daarvan deel uitmaakt.

Door de inzet en initiatieven van vrouwen zijn de afgelopen periode belangrijke bresen geslagen in de bestaande machtsverhoudingen:

- het recht op abortus werd in de praktijk afgedwongen, veroverd op een wet die dit niet toestond en op regeringen die voorzieningen trachtten te dwarsbomen. De bestaande klinieken zijn symbolen te noemen van de kracht van de vrouwenbeweging;
- er zijn verbeteringen afgedwongen in de sociale wetgeving. Het sociaal-juridische stelsel van onderschikking aan, en afhankelijkheid van de man, werd op een reeks van punten doorbroken;
- op vele terreinen kwamen voorzieningen tot stand die voor vrouwen van ontzettend groot belang zijn;
- door het groeiend bewustzijn van hun eigen positie en mogelijkheden hebben vrouwen een toenemend aandeel in het maatschappelijk en politiek leven.

Dit alles staat in geen verhouding tot wat nodig is voor een werkelijke bevrijding van vrouwen uit de 'dwang der onmogelijkheden'. Maar het heeft moeite gekost om dit te bereiken en het mag dan ook onder geen voorwaarde worden teruggedraaid. Toch is dat laatste wel degelijk aan de orde. In reactie op de crisis heeft deze regering een anti-sociaal offensief ingezet, dat extra kwalijke gevolgen voor de vrouwen heeft en dat zich tevens richt op een herstel van de gedeukte patriarchale verhoudingen: de mogelijkhe-

den die vrouwen zich hebben verworven om hun leven in onafhankelijkheid in te richten, worden aangevallen en de normen dat de vrouw in de eerste plaats in het gezin en in de verzorgende sfeer thuishoort, worden opgepoetst.

Abortus uit het strafrecht

Eind 1980 werd tot woede van de gehele vrouwenbeweging door een bijeen gemanipuleerde, minimale rechtse meerderheid in het parlement een nieuwe abortuswet doorgedreven.

Eén van de gevaren van deze wet is, dat ze handvaten biedt om het recht op abortus, zoals dat in de praktijk gestalte heeft gekregen, geleidelijk aan terug te draaien. Dit is onaanvaardbaar en de CPN zal zich daar uit al haar macht, in en buiten het parlement, tegen verzetten. Ze zal de bestaande praktijk verdedigen. De strijdpunten van 'Wij Vrouwen Eisen' vormen ook voor de CPN een uitgangspunt:

de vrouw beslist, abortus uit het wetboek van strafrecht en abortus in het ziekenfondspakket. De CPN treedt op voor een wettige regeling waarin deze eisen gewaarborgd zijn.

Tegen seksisme en tegen seksueel geweld

In de strijd tegen het seksisme hebben vrouwen al die vormen waarbij vrouwen op grond van hun vrouw-zijn gediscrimineerd worden, blootgelegd.

Al van jongs af aan worden kinderen in meisjes en jongens verdeeld: meisjes wordt geleerd 'meisje' te zijn, jongens moeten zich al snel als 'een grote jongen' gedragen. Op alle terreinen van het maatschappelijk leven worden sekse-rolpatronen opgelegd: meisjes verzorgen en moederen, jongens worden verzorgd en nemen de initiatieven, Meisjes worden niet alleen geboren, maar ook nog gemaakt! Dit heeft consequenties

voor hun positie in gezinnen en relaties, in het onderwijs, bij opleiding en beroepskeuze, in de werksituatie en ook voor het beleven van haar eigen seksualiteit.

Als vrouwen haar recht op een eigen seksualiteit trachten te realiseren, botsen ze op een systeem en een ideologie die voor vrouwen dat recht en zelfs de behoefte, ontzeggen. De heersende norm van dit systeem is de heteroseksuele man, en de eisen die het aan de seksualiteit van vrouwen stelt, zijn daarvan afgeleid. Vrouwen horen zich daaraan te onderwerpen; vrouwen horen daarvoor 'beschikbaar' te zijn. Omdat vrouwen heteroseksualiteit ervaren als een dwingende norm voor seksbeleving en in strijd achten met het recht van vrouwen op zeggenschap over eigen lijf, leven en seksuele ontplooiing, eisen zij onder meer dat in het onderwijs roldoorbreekende methoden en inhoud worden ontwikkeld, waarbij niet meer wordt uitgegaan van de overheersende norm.

De vrouwenbeweging heeft ook de meest agressieve en gewelddadige uitingsvormen aan de kaak gesteld, waartoe de heersende opvattingen en praktijken van seksbeleving leiden. Haar acties tegen **seksueel geweld**, tegen verkrachting en tegen porno brengen een groeiend zelfbewustzijn van vrouwen tot stand, en zijn van verreikende betekenis: de vrouwenbeweging legt daarmee voor velen een **ideologie** bloot, die óók in haar meer vriendelijke vormen voor vrouwen onderdrukkend is. Het is geen wonder, dat juist lesbische vrouwen in deze strijd voorop gaan; de norm van heteroseksualiteit, van 'mangerichtheid', waaraan zij niet willen voldoen, openbaart zich aan hen als ongemaskeerde dwang. Maar de strijd voor erkenning van haar eigen seksualiteit beïnvloedt ook het leven en de relaties van een groeiend aantal vrouwen dat zichzelf wel als 'heteroseksueel' beschouwt. Vrouwen accepteren op geen enkele wijze meer enige bejegening door mannen die zij als vrouwonterend ervaren en die strijdig is met haar positie en haar zelfopvatting als autonoom individu.

**Uit het actie en eisenprogram
van de CPN**

- Een actiever vervolgingsbeleid van politie en justitie inzake verkrachting; betere opvang van verkrachttingslachtoffers bij de politie;
- Erkenning van verkrachting als geweldsmisdrijf in plaats van als zedenmisdrijf;
- Strafbaarstelling van verkrachting ook binnen het huwelijk.

Vrouwen en vredesstrijd

Op veel terreinen van de huidige politiek strijden vrouwen ervoor om haar inzichten te doen doordringen. Heel belangrijk is de beweging van vrouwen tegen kernwapens en voor de vrede waarin vrouwen op grote schaal bezig zijn haar inzichten 'de politiek in te dragen'. De politiek van oorlogsdreiging waarmee wij nu worden geconfronteerd en waarvan de Reagan-regering in Amerika angstaanjagend symbool vormt, is geen kwestie van bewapening *alleen*. Net als in het verleden het geval was, gaat deze politiek gepaard met vele vormen van verrechtsing:

- met verdrukking en vernedering van vrouwen, met seksisme;
- met het aanzetten tot haat en geweld jegens minderheden, met racisme;
- met het gewapenderhand onderdrukken van politieke en sociale protestacties: de mobiele eenheid tegenover de kraakbeweging, politiegeweld tegen anti-porno-vrouwen.

Militarisering gaat gepaard met versterking van het man-beeld als geweldenaar en het vrouw-beeld van moeder en verzorgster.

Het Duitse en Italiaanse fascisme van voor en tijdens de Tweede Wereldoorlog maakte van mannen gewapende oorlogshelden, terwijl vrouwen alleen maar goed genoeg waren voor het krijgen van zoveel mogelijk kinderen. Door dit 'manbeeld' aan te klagen én door zelf een ander 'vrouwbeeld' te scheppen, strijdt het feminisme tegen deze *ideologie*, die deel uitmaakt van een politiek van oorlogsvoorbereiding. De feministische beweging strijdt daarmee ook tegen verhoudingen en ontwikkelingen, waarvan een nieuwe, allesvernietigende oorlog het produkt dreigt te worden.

Een groeiend aantal vrouwen maakt duidelijk te willen breken met de nog steeds heersende opvatting dat mannen zich moeten bewapenen onder het mom van de verdediging van de veiligheid van vrouwen en kinderen. Vrouwen worden zich er steeds meer van bewust dat zij bewapening en in 't bijzonder de kernbewapening, niet passief over zich heen mogen laten gaan. De beweging 'Vrouwen tegen Kernwapens' eist nu politieke macht op, vormt zelf politieke macht, om het overtuigende en compromisloze 'nee' van vrouwen in beleid om te zetten.

Voor een ander sociaal-economische politiek

Vrouwenbevrijding vereist strijd op meerdere fronten van de sociaal-economische politiek:

- voor het recht op zelfstandig inkomen en uitkering;

- voor behoud en uitbreiding van voorzieningen, die werk en eigen ontplooiing van vrouwen mogelijk maken;
- voor het recht op betaalde arbeid en tegen vervanging van betaalde arbeid door vrijwilligerswerk;
- tegen elke aantasting van de koopkracht, vooral van de mensen op en rond het sociale minimum, waartoe vrouwen doorgaans behoren.

Daarom botst de vrouwenbeweging ook frontaal op de huidige regeringspolitiek. Afbraak van koopkracht en recht op zelfstandig inkomen, van werkgelegenheid en voorzieningen werpt nieuwe belemmeringen op voor de bevrijding van de vrouw. In het overgrote deel van de huishoudens is het de vrouw die belast is met het rondkomen met het huishoudgeld. De daling van de koopkracht maakt het werken van vrouwen aanmerkelijk moeilijker en ingewikkelder.

Een aantal huishoudelijke taken, bijvoorbeeld de was en het koken van eten, worden intensiever doordat het minder gauw mogelijk zal zijn gebruik te maken van dienstverlening-buiten-de-deur (bijvoorbeeld de wasserette, kant-en-klare groenten of maaltijden). Vermindering van het huishoudgeld heeft verder tot gevolg dat er minder (of geen) geld is voor anders dan huishoudelijke uitgaven. Terwijl bijvoorbeeld steeds meer vrouwen behoefte hebben aan tijd en ontplooiingsmogelijkheden voor zichzelf, drukt de loonmatiging haar vaster op haar rol als huisvrouw. Eigen ontplooiing wordt 'luxe'; de vrouw wordt vaak sluitpost van de gezinsbegroting.

Bovendien worden vrouwen geacht de spanningen op te vangen bij langdurige werkloosheid of arbeidsongeschiktheid van gezinsleden. De bezuinigingen op de collectieve voorzieningen, bejaardenzorg, gezinsverzorging, kinderopvang (verhoging eigen bijdrage) leiden tot extra huishoudelijke en verzorgende taken.

Dat de CPN bij haar aanpak van bestrijding van de crisis als één van de voornaamste doelstellingen heeft geformuleerd, dat de

koopkracht en de voorzieningen gehandhaaft moeten blijven, is dus ook van grote betekenis voor vrouwen.

Recht op een zelfstandig inkomen

In Nederland is gerealiseerd dat iedereen recht heeft op een eigen inkomen, hetzij uit arbeid, hetzij uit een uitkering — behalve gehuwde en samenwonende vrouwen! De CPN is van mening dat iedereen, dus ook elke vrouw, het recht heeft op een zelfstandig inkomen. Met name voor vrouwen is de realisering van dit recht van belang, omdat het recht op een eigen inkomen een centrale voorwaarde is voor onafhankelijkheid en daarmee voor de eigen ontplooiing. De bestaande, nog ontoereikende, voorzieningen dreigen nu ook aangetast te worden: plannen om uitkeringen te koppelen aan iets als een 'gezinsinkomen' nemen bij CDA en VVD steeds duidelijker vormen aan. Ook de PvdA neemt hier geen afstand van. Het hanteren van het begrip 'gezinsinkomen' (door sommigen nog uitgebreid tot het begrip 'huisnummerinkomen') betekent dat de vrouw niet behandeld wordt als zelfstandig individu, maar als onderdeel van een 'economische eenheid'. In de praktijk betekent dit een gedwongen **onderschikking** van de vrouw aan de man, die immers maatschappelijk de sterkste positie heeft en vrijwel altijd het meest verdient. Het betekent dat de bevrijding van vrouwen met sociaal-economisch geweld zou worden teruggedrongen. Het realiseren van het recht op een zelfstandig inkomen vergt een principiële ander beleid. Dat houdt onder andere in **afschaffing van het kostwinnersbegrip** en een stelsel van sociale voorzieningen, sociale uitkeringen en belastingen, waarbij uitgegaan wordt van zelfstandige personen als 'economische eenheid'. Het kostwinnersbegrip is met name voor vrouwen die moeten leven van een bijstandsuitkering, een rem op het leven. Zij verliezen hun recht op bijstand, als ze een opleiding willen gaan volgen of als ze met een man

'gesignaleerd' worden. Zij worden in een gezinsverband gedwongen, als ze af willen komen van hun afhankelijkheid van de sociale dienst: 'Hij kan u toch ook onderhouden, mevrouw?'

In de praktijk van het leven is het gezin, in zijn traditionele gedaante, al lang niet meer 'de' en 'enige' samenlevingsvorm. Veel mensen en vooral veel vrouwen, kiezen voor een andere inrichting van hun privéleven en persoonlijke relaties — waarbij ze moeten opboksen tegen de dwang van het systeem — waarin het gezin nog steeds als norm geldt. Er zijn ook heel veel vrouwen die, om welke redenen dan ook, wèl voor een leven in gezinsverband kiezen. Ze stellen er echter wèl nieuwe eisen aan.

De toekomst die het gezin als samenlevingsvorm beschoren is, hangt daarom ook sterk af van de mogelijkheden die vrouwen voor zich open zien, om er een eigen inhoud aan te geven. Onder de huidige omstandigheden blijkt dat al moeilijk genoeg. Invoering

van een 'gezinsinkomen' zou deze vorm van samenleving tot een dwangbuis voor vrouwen (en trouwens ook voor opgroeiende kinderen) maken, en dus tot een in deze tijd steeds onmogelijker samenlevingsvorm.

Uit het actie en eisenprogramma van de CPN

- *Verzelfstandiging op voet van gelijkheid in sociale voorzieningen, sociale uitkeringen en belastingwetgeving;*
- Afschaffing van het kostwinnersprincipe;
- Gelijke pensioenrechten voor mannelijke en vrouwelijke werknemers, zowel wat betreft deelname aan de pensioenfonds, het pensioenpakket als recht op AOW;
- WWV-uitkeringsrecht voor gehuwde vrouwen;
- Volledige invoering van het recht op AAW voor gehuwde vrouwen;
- Recht op vrijwillige pensionering voor vrouwen vanaf 55 jaar;
- Geen belastingdiscriminatie bij 'rolwisseling' van man en vrouw;
- Verhoging van de bijstandsuitkeringen;
- Vereenvoudiging van de uitkeringsprocedures;
- Bestrijding van sekse-diskriminatie bij uitkeringsinstanties.

Recht op betaalde arbeid

Vrouwen die dat willen, moeten zich kunnen ontplooiën in een volwaardige arbeidssituatie.

Dat moet mogelijk gemaakt worden, enerzijds door voorzieningen die het werk buitenshuis doen combineren met het huishoudelijk werk en het opvoeden van kinderen, anderzijds door arbeidsplaatsen te creëren voor vrouwen.

Vrouwen ervaren hun discriminatie op de arbeidsmarkt, omdat ze vrouw zijn, kinderen

kunnen krijgen, kinderen ziek kunnen worden, enz. Daar komt nu bovenop dat de werkgelegenheidssituatie verslechtert. Het aantal arbeidsplaatsen loopt terug, voor vrouwen nog harder. Industrietakken waar veel vrouwen werken, zoals in de confectie en de textiel, zijn bezig te verdwijnen. Door de toenemende automatisering verdwijnt veel (administratief) werk voor vrouwen en het blijvende werk wordt steeds intensiever. In de collectieve voorzieningen, het onderwijs, de gezondheidszorg, de gezinsverzorging, slaan de bezuinigingen toe en worden veel vrouwen de dupe. Niet alleen omdat ze werkloos worden, maar ook omdat ze de verzorgende taken die tóch verricht moeten worden, nu als 'vrijwilligster' moeten verrichten.

De CPN vindt het een heilloze tendens dat vrouwen geprest worden vrijwilligsterswerk te verrichten om personeelstekorten op te heffen. Dat wil niet zeggen dat de CPN elke vorm van vrijwilligsterswerk afwijst, maar het gaat om die plaatsen waar betaalde krachten horen te functioneren. Wat nu dringend nodig is, is een actief werkgelegenheidsbeleid van de overheid, waarbij geen arbeidsplaatsen vernietigd worden en nieuwe arbeidsplaatsen gecreëerd worden. Een beleid dat er tevens op gericht is om vrouwen actief deel te laten zijn van het maatschappelijk leven — op gelijkwaardige basis, en niet alleen om de gaten te dichten. Naast het beleid van afbraak van werkgelegenheid heeft de huidige regering ook nog een plan gelanceerd om de arbeidspositie van vrouwen te verslechteren: onder het mom van 'emancipatie' is het voorstel gedaan om het verbod op nachtarbeid van vrouwen op te heffen. Tegen dit plan is breed verzet gekomen, omdat het ertoe leidt dat vrouwen onder de slechtste omstandigheden de slechtst betaalde banen moeten accepteren, waarvoor geen mannen te vinden zijn.

Vrouwen willen ook doordringen in zogenaamde mannenberoepen. Deze positieve ontwikkeling wordt door de regering bepaald niet gestimuleerd, integendeel. Het

'werkgelegenheidsbeleid' van de regering- Van Agt leidt slechts tot een oneigenlijke concurrentie tussen mannen en vrouwen op de arbeidsmarkt.

Uit het actie en eisenprogram van de CPN

- Doorvoering van gelijke beloning bij gelijkwaardige arbeid — opleggen van sancties bij het overtreden van de wet 'gelijk loon voor vrouwen' — opwaardering van vrouwenarbeid;
- Opwaardering van huishoudelijke en lagere administratieve functies;
- Meer omscholingsmogelijkheden voor vrouwen;
- Alle vrouwen, die in het arbeidsproces willen worden opgenomen, hebben het recht om bij de arbeidsbureau's geregistreerd te worden;

Verdeling van de arbeid; verkorting van de arbeidsdag

De keuze van vrouwen voor arbeid buitenshuis betekent altijd een dubbele belasting: de taken en verantwoordelijkheden binnenshuis worden in de regel door niemand anders opgevangen. Recht doen aan de eisen van vrouwenbevrijding betekent strijd voor een fundamenteel andere organisatie van het werk: buitenshuis en binnenshuis. Om dit te realiseren is **verkorting van de arbeidsdag** een voorwaarde, zowel van mannen als van vrouwen, zodat beide gelijkelijk taken op zich kunnen nemen. Het herverdelen van het werk is ook van belang voor vrouwen die niet in gezinsverband leven, omdat ook die vrouwen recht hebben op de mogelijkheid om naar eigen inzicht hun privéleven in te richten en bovendien zichzelf moeten verzorgen. Voor vrouwen geldt dat meer dan voor mannen,

gezien het feit dat zo ongeveer 90% van de vrouwen zichzelf en/of anderen verzorgt en ongeveer 10% van de mannen een verzorgende taak heeft. Herverdelen van het werk betekent ook een andere organisatie van het ouderschap.

Zolang vrouwen als sekse belast blijven met de zorg voor de kinderen en het werk buitenshuis is ingericht op mannen die van deze zorg zijn vrijgesteld — zolang zal elke vrouw bij de vormgeving van haar leven voor de oneigenlijke keus komen te staan: òf werk, òf kinderen. Vrouwenbevrijding betekent het bevechten van voorwaarden waaronder voor vrouwen en mannen *beide* zaken mogelijk worden.

Maar dat betekent wel dat mannen op gelijke voet moeten gaan deelnemen in de zorg voor hun nageslacht; het betekent dat ze óók de strijd zullen moeten aanbinden voor het realiseren van de mogelijkheden daartoe. Een andere organisatie van het ouderschap vergt een herverdeling van het werk, binnen- en buitenshuis.

Uit het actie en eisenprogram van de CPN

- Voor de invoering van ouderschapsverlof, zodat ook de vader i.p.v. de moeder verlof kan krijgen;
- Uitbreiding van betaald zwangerschaps- en bevallingsverlof met tenminste vier weken;
- Betaald verzorgingsverlof, zowel voor werknemers als werknemsters bij ziekte van kinderen (huisgenoten), als er geen andere verzorging is;
- Recht op onbetaald verlof met behoud van arbeidsplaats en dezelfde vooruitzichten gedurende een jaar na de geboorte van het kind;

Uit het actie en eisenprogram van de CPN

- Voor *collectieve voorzieningen*, die het mogelijk maken werk buitenshuis, huishoudelijk werk, verzorgings/opvoedingswerk en ontspanning/ontplooiing te combineren;
- Wettelijke regeling van kinderopvang en -verzorging als basisvoorziening, d.w.z. subsidiëring als bij leerplichtige kinderen;
- Meer betaalbare kinderopvang en overblijfmogelijkheden voor schoolgaande kinderen;
- Maatregelen ter stimulering van goedkope was- en eetgelegenheden;
- Afschaffing BTW en subsidiëring van was- en eetgelegenheden;

Voorzieningen

Om het mogelijk te maken werk buitenshuis te combineren met huishoudelijke, verzorgende en opvoedende taken, moeten niet alleen eisen gesteld worden aan de omvang van collectieve voorzieningen — kinderopvang, gezondheidszorg, gezinshulp, enz., maar ook aan de kwaliteit en inhoud ervan. Vrouwenbevrijding is niet mogelijk zonder volledig recht te doen aan de belangen en behoeften van **kinderen**:

- aan hun recht op een volwaardige plaats in het leven van hun ouders en andere volwassen relaties;
- aan hun recht op een goede, liefdevolle opvang buitenshuis;
- aan hun recht op voorzieningen die aan hun eigen, individuele behoeften tegemoet komen;
- op 'kindergerichte' voorzieningen, die democratisch en anti-seksistisch van inhoud zijn en waarover ook de ouders moeten meepraten.

Er is een wettelijke regeling van kinderopvang als basisvoorziening nodig.

Voor **buitenlandse vrouwen** gelden nog buitengewone omstandigheden. Het bestaansrecht van buitenlandse vrouwen wordt al te vaak gekoppeld aan de positie van haar man. Erkend moet worden dat buitenlandse vrouwen recht hebben op een zelfstandig bestaan. Dit betekent bijvoorbeeld dat van buitenlandse vrouwen die echtscheiding wensen, niet de verblijfsvergunning wordt ingetrokken. Er is ook uitbreiding van de voorzieningen nodig die het buitenlandse vrouwen mogelijk maakt om in Nederland maatschappelijk te functioneren zoals taalonderwijs en scholingsmogelijkheden, die zijn aangepast aan hun wensen en hun culturele achtergrond.

Recht doen aan vrouwenbevrijding

Recht doen aan vrouwenbevrijding stelt de noodzaak van een andere politiek, gericht op het doorbreken van de huidige machtsverhoudingen:

- de macht van patriarchale belangen over vrouwen;
- de macht van het kapitaal over mannen en vrouwen.

Recht doen aan de eisen van vrouwenbevrijding betekent ook dat feministische inzichten in alle vormen van progressieve strijd en politiek verwerkt moeten worden. Het betekent de erkenning dat de fundamentele verandering van maatschappelijke verhoudingen, waarvan de bevrijding van de vrouw deel uitmaakt, alleen het resultaat kan zijn van een politiek, die erop gericht is machtsverhoudingen te doorbreken op alle terreinen van het maatschappelijk leven, dat wil zeggen ook in het privéleven. Het gaat dan ook om een politiek waarin datgene wat mensen persoonlijk beweegt, ook tot uitdrukking kan komen. Een politiek die zich niet losmaakt van de eigen gevoelens en ervaringen van mensen, die er niet in volhardt om haar persoonlijke zorgen, kwetsbaarheden en verlangens te negeren en naar 'elders' (dat heet dan privéleven) te verbannen. Het gaat om het tot stand bren-

gen van een politiek waarin mensen hun eigen strijd herkennen.

Uit het actie en eisenprogramma van de CPN

- *De overheid dient vrouwen en vrouwenorganisaties of -instellingen te steunen; nen;*
- *Subsidiëring van activiteiten in het kader van vrouwenbevrijding, tegen seksisme en seksueel geweld, zonder politieke discriminatie;*
- *Volledige subsidiëring voor hulpverlening aan vrouwen in noodsituaties, zoals blijf-van-mijn-lijf-huizen;*
- *Steun en overheidssubsidie voor onderwijs aan vrouwen (Open School, dagonderwijs voor volwassenen, moeder-mavo's, VOS-cursussen, enz.);*
- *Uitbreiding van de zogenaamde Emancipatiepot — vereenvoudiging van aanvraagprocedures voor subsidie — subsidierecht voor vrouwenactiviteiten al of niet gekoppeld aan de erkende organisaties — geen inhoudelijke betutteling van de subsidiegevers.*

Progressieve samenwerking

Voor een beleid, gericht op bevrijding van de vrouw zoals de CPN nastreeft, is het nodig dat er een totale koerswijziging plaatsvindt in de politiek van de regering: dat er een beleid komt dat uitgaat van de belangen van grote groepen van de bevolking, in het bijzonder van die van de vrouwen. Zo'n beleid is alleen mogelijk, wanneer dat gedragen wordt door de vrouwen zelf, wanneer vrouwengroepen, vrouwenorganisaties en -instellingen daar optimaal bij betrokken zijn.

De voorwaarde voor verandering in de Nederlandse politiek is, dat alle progressieve mensen gezamenlijk optreden. De vrouwen hebben laten zien, dat het mogelijk is om over de scheidslijnen van de partijpolitiek

heen, gezamenlijke politieke kracht te ontwikkelen.

De CPN gaat bij haar doelstelling van progressieve samenwerking voor een ander, progressief beleid, van die krachtsontplooiing onder de bevolking uit. Ze is er deel van. Zij deelt daarom ook de eisen die vanuit de vrouwenstrijd naar voren zijn gebracht. In de strijd voor vrouwenbevrijding bestaan voor de CPN geen compromissen. Voor een progressief perspectief, die zich daarop baseert, is het van belang de CPN te versterken.

Ja, ik word lid van de CPN

naam

adres

woonplaats

beroep

geb. datum man vrouw

Ja, ik wil De Waarheid

naam

adres

woonplaats

betaling:

postgiro

kwitantie

per week f 3,20

per kwartaal student f 29,25

per maand f 13,85

week-end abonnement f 4,95 p.m.

per kwartaal f 41,60

proef-abonn. twee weken gratis

In gesloten envelop aan antwoordnr. 2518 te Amsterdam (zonder postzegel!).